

ประเด็นข่าวสำคัญ

- ญี่ปุ่นและสหรัฐอเมริกาได้ทำการลงนามในข้อตกลงการค้าเสรีอย่างเป็นทางการแล้ว

ญี่ปุ่นและสหรัฐอเมริกาได้ทำการลงนามในข้อตกลงการค้าเสรี (FTA) อย่างเป็นทางการแล้วเมื่อช่วงเย็นของวันจันทร์ที่ 7 ตุลาคม 2562 ตามเวลาของสหรัฐฯ (หรือเท่ากับ ช่วงเช้ามืดของวันอังคารที่ 8 ตุลาคม 2562 ตามเวลาของญี่ปุ่น) โดยจะเริ่มมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2563 เป็นต้นไป โดยในการลงนามในข้อตกลงดังกล่าวนี้ ทางฝ่ายญี่ปุ่นได้มอบหมายให้นาย Sugiyama Shinsuke เอกอัครราชทูตผู้มีอำนาจเต็มของญี่ปุ่นประจำสหรัฐฯ เป็นตัวแทนในการลงนามในข้อตกลงดังกล่าว ส่วนทางสหรัฐฯ ได้ให้นาย Robert Emmet Lighthizer ผู้แทนการค้าสหรัฐฯ หรือ United States Trade Representative (USTR) เป็นตัวแทน โดยในการลงนามดังกล่าวได้มีนาย Donald Trump ประธานาธิบดีสหรัฐฯ เข้าร่วมเป็นสักขีพยานด้วย โดยประธานาธิบดีสหรัฐฯ ได้กล่าวแสดงความคิดเห็นว่า “ข้อตกลงดังกล่าว จะนำมาซึ่งการทำให้เกิดการจ้างงาน การลงทุนมีการขยายปรับตัวเพิ่มขึ้น ซึ่งจะเชื่อมโยงนำไปสู่การลดแก้ไขปัญหาการขาดดุลทางการค้า และยังถือว่าเป็นจุดเปลี่ยนครั้งใหญ่ของเกษตรกรและเจ้าของฟาร์มปศุสัตว์ของสหรัฐฯ อีกด้วย” โดยหลายฝ่ายคาดว่าข้อตกลงดังกล่าวจะช่วยให้เกษตรกรและเจ้าของฟาร์มปศุสัตว์ของสหรัฐฯ สามารถทำการไต่ระดับขึ้นมาแข่งขันกับบรรดาประเทศคู่แข่งในตลาดโลกได้ ผ่านการปรับลดภาษีนำเข้าสินค้าทางการเกษตร ทั้งนี้ข้อตกลงดังกล่าวนี้ได้ระบุว่ารัฐบาลญี่ปุ่นจะทำการยกเลิกหรือปรับลดการเก็บภาษีนำเข้าสินค้าจำพวกอาหารและสินค้าทางการเกษตรจากสหรัฐฯ ในวงเงิน 7.2 พันล้านเหรียญดอลลาร์สหรัฐฯ ในขณะที่รัฐบาลสหรัฐฯ จะยังคงเรียกเก็บภาษีนำเข้าของสินค้าประเภทรถยนต์จากญี่ปุ่น อยู่ในระดับเดิมคือที่ร้อยละ 2.5 โดยฯ ประธานาธิบดีสหรัฐฯ ได้ตัดสินใจที่จะไม่ปรับขึ้นภาษีนำเข้ารถยนต์จากญี่ปุ่นด้วยเหตุผลด้านความมั่นคง แม้ว่าจะเคยมีกล่าวว่าจะทำการปรับขึ้นภาษีดังกล่าวก่อนหน้านี้ก็ตาม

- บริษัทผู้ผลิตเหล็กกล้าของญี่ปุ่นและเกาหลีใต้ต่างพากันปรับขึ้นราคาจำหน่ายผลิตภัณฑ์เหล็กกล้า

บริษัทผู้ผลิตเหล็กกล้าของญี่ปุ่นและเกาหลีใต้ เช่น บริษัท Nippon Steel Corporation และบริษัท POSCO ออกมาประกาศว่าจะทำการปรับขึ้นราคาผลิตภัณฑ์เหล็กกล้าของบริษัท เนื่องจากต้นทุนในการผลิตได้ปรับตัวสูงขึ้นจนเป็นสาเหตุทำให้กำไรของบริษัทปรับตัวลดลง โดยบริษัท Nippon Steel Corporation ซึ่งเพิ่งทำการเซ็นสัญญากับบริษัท TOYOTA MOTOR CORPORATION เมื่อไม่นานมานี้ เตรียมปรับขึ้นราคาแผ่นเหล็กกล้า (Sheet Steel) ที่ใช้ในการผลิตรถยนต์ที่ 4,000 เยน ต่อ 1 ตัน ในส่วนของบริษัท POSCO ก็ได้ขอทำการปรับขึ้นราคาแผ่นเหล็กกล้างด่งกล่าวกับ 1 ในบริษัทผู้ผลิตรถยนต์จากบริษัทผู้ผลิตรถยนต์ทั้ง 5 แห่งของเกาหลีใต้เช่นกัน โดยขอทำการปรับขึ้นที่ 20,000 – 30,000 วอน (หรือคิดได้เท่ากับประมาณที่ 1,790 – 2,680 เยน) ต่อ 1 ตัน โดยการขอปรับขึ้นราคาแผ่นเหล็กกล้างด่งกล่าวของบริษัท POSCO นี้เกิดขึ้นเป็นครั้งแรกในรอบ 2 ปีหรือนับตั้งแต่ช่วงครึ่งปีหลังของปี 2560 ในส่วนของบริษัทผู้ผลิตเหล็กกล้ารายอื่น ๆ ทั้งของญี่ปุ่น

และเกาหลีใต้ ก็ได้ออกมาประกาศว่าทางบริษัทต่างก็มีแผนที่จะทำการปรับขึ้นราคาผลิตภัณฑ์เหล็กกล้า เช่นเดียวกับ 2 บริษัทยักษ์ใหญ่นี้ด้วยเช่นกัน โดยในขณะนี้กำลังอยู่ระหว่างการเจรจาต่อรองกับทางบริษัทลูกค้าเพื่อทำการขอปรับขึ้นราคาอยู่ ทั้งนี้ความเคลื่อนไหวในการขอปรับขึ้นราคาจำหน่ายผลิตภัณฑ์เหล็กกล้าดังกล่าว มีเกิดขึ้นเนื่องจากราคาจำหน่ายของแร่เหล็ก (Iron Ore) ซึ่งเป็น 1 ในวัตถุดิบที่ใช้ในการผลิตเหล็กกล้านั้นมีการปรับเพิ่มราคาจำหน่ายสูงขึ้น สืบเนื่องมาจากปัญหาเงื่อนไขกักเก็บทางแร่เหล็กของบริษัทเหมืองเหล็กรายใหญ่ของบราซิลคือบริษัท Vale S.A. ผู้ซึ่งเป็นบริษัทผู้จำหน่าย แร่เหล็ก (Iron Ore) และแร่ Nickel ที่ใหญ่ที่สุดของโลก ได้เกิดแตกขึ้นเมื่อวันที่ 25 มกราคม 2562 ที่ผ่านมา โดยเงื่อนไขกักเก็บทางแร่เหล็ก ใกล้เมือง Brumadinho ทางภาคตะวันออกเฉียงใต้ของบราซิล ได้เกิดแตกขึ้น ทำให้น้ำโคลนและของเสียจากการทำเหมืองแร่ไหลทะลักป่าเข้าท่วมชุมชนซึ่งมีประชาชนอาศัยอยู่ราว 39,000 คน ในรัฐ Minas Gerais อย่างรวดเร็ว โดยเหตุการณ์ดังกล่าวได้ก่อให้เกิดมีผู้เสียชีวิตสูงถึง 134 ราย และมีผู้สูญหายจำนวน 199 ราย โดยเมื่อวันที่ 5 พฤศจิกายน 2558 ก่อนหน้าที่ผ่านมา ก็ได้เคยมีเกิดเหตุการณ์คล้ายกันนี้มาแล้ว ที่หมู่บ้าน Bento Rodrigues โดยในครั้งนั้นได้มีผู้เสียชีวิต 19 ราย จากการที่บริษัท Vale S.A. ประสบปัญหาดังกล่าว จึงทำให้ไม่สามารถที่จะผลิตแร่เหล็ก (Iron Ore) ได้ จึงให้ราคาจำหน่ายของแร่เหล็ก (Iron Ore) ปรับตัวเพิ่มสูงขึ้น โดยจากเดิมที่มีราคาจำหน่ายเมื่อเดือนมกราคม 2562 อยู่ที่ 70 เหรียญดอลลาร์สหรัฐ ต่อ 1 ตัน มาอยู่ที่ 120 เหรียญดอลลาร์สหรัฐ ต่อ 1 ตัน เมื่อเดือนกรกฎาคม 2562 ที่ผ่านมา ทั้งนี้การปรับขึ้นราคาผลิตภัณฑ์เหล็กกล้าของบริษัท Nippon Steel Corporation ของญี่ปุ่นและบริษัท POSCO ของเกาหลีใต้ นักวิเคราะห์หลายฝ่ายต่างพากันมีความคิดเห็นพ้องกันว่า การปรับขึ้นราคาดังกล่าวจะส่งผลกระทบต่อราคาจำหน่ายรถยนต์ใหม่ในอนาคต ซึ่งเมื่อราคาจำหน่ายรถยนต์เพิ่มสูงขึ้น ยอดการจำหน่ายก็จะปรับตัวลดลงส่งผลกระทบต่อบริษัทผู้ผลิตรถยนต์ทั้งของญี่ปุ่นและเกาหลีใต้ต่อไป

ดัชนีเศรษฐกิจ

- การใช้จ่ายภาคครัวเรือนของญี่ปุ่นเพิ่มขึ้น 9 เดือนติดต่อกัน

เมื่อวันที่ 8 ตุลาคม 2562 กระทรวงมหาดไทยและการสื่อสารญี่ปุ่นได้เปิดเผยข้อมูลการใช้จ่ายภาคครัวเรือนของญี่ปุ่น (มีสมาชิกครอบครัวตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป) ในเดือนสิงหาคม 2562 ว่ามียอดการใช้จ่ายอยู่ที่ 296,000 เยน เพิ่มขึ้นร้อยละ 1.0 เมื่อเปรียบเทียบกับช่วงเดือนเดียวกันของปีก่อนหน้า (YoY) และเพิ่มขึ้นร้อยละ 2.4 เมื่อเปรียบเทียบกับเดือนก่อนหน้า (MoM) โดยเป็นการเพิ่มติดต่อกัน 9 เดือนแล้ว อย่างไรก็ตาม อัตราการเพิ่มก็ยังต่ำกว่าที่นักวิเคราะห์ได้คาดการณ์ไว้ว่าจะเพิ่มที่ร้อยละ 1.2 (YoY) และ 2.8 (MoM) นอกจากนี้ ยังมีข้อสังเกตว่าถึงแม้ว่าการใช้จ่ายภาคครัวเรือนจะเพิ่มขึ้นแต่ในส่วนของอัตราค่าจ้างเฉลี่ยนั้นกลับปรับตัวลดลงร้อยละ 2.1 (YoY) โดยมีอัตราค่าจ้างเฉลี่ยอยู่ที่ 521,000 เยนในเดือนสิงหาคม 2562

- ญี่ปุ่นมีเงินทุนสำรองระหว่างประเทศในเดือนกันยายน 2562 ลดลง 9 พันล้านเหรียญดอลลาร์สหรัฐ

กระทรวงการคลังญี่ปุ่นได้เปิดเผยข้อมูลเงินทุนสำรองระหว่างประเทศของญี่ปุ่นว่า ณ สิ้นเดือนกันยายน 2562 ญี่ปุ่นมีเงินทุนสำรองระหว่างประเทศทั้งสิ้น 1,322,581 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ลดลงจากเดือนก่อนหน้า 9,002 ล้านดอลลาร์สหรัฐ อันเป็นผลมาจากราคาตลาดของพันธบัตรที่ปรับตัวลดลง และค่าเงินสกุลยูโรที่อ่อนตัวลงเมื่อเทียบกับเงินสกุลดอลลาร์สหรัฐ ทำให้เมื่อคิดมูลค่าสินทรัพย์ในรูปเงินสกุลยูโรที่ญี่ปุ่นถือครองเมื่อทำการเทียบมูลค่าเป็นเงินสกุลดอลลาร์สหรัฐมีมูลค่าลดลง ทั้งนี้ ญี่ปุ่นถือครองสินทรัพย์ในรูปตราสารหนี้สกุลเงินตราต่างประเทศคิดเป็นมูลค่าทั้งสิ้น 1,124,348 ล้านดอลลาร์สหรัฐ

- ดัชนีเศรษฐกิจของญี่ปุ่นในเดือนสิงหาคม 2562 ปรับตัวลดลง

สำนักงานคณะรัฐมนตรีญี่ปุ่นได้เปิดเผยข้อมูลดัชนีเศรษฐกิจของญี่ปุ่นในเดือนสิงหาคม 2562 ว่า ดัชนีพ้องวัฏจักรธุรกิจ (Coincident Index) อันแสดงถึงทิศทางเศรษฐกิจปัจจุบันอยู่ที่ระดับ 99.30 จุด ลดลงจากเดือนก่อนหน้า 0.4 จุด (MoM) ในขณะที่ดัชนีชี้นำวัฏจักรธุรกิจ (Leading Economic Index) ซึ่งแสดงถึงทิศทางการเปลี่ยนแปลงของเศรษฐกิจในอนาคตก็ได้ปรับตัวลดลง 2.0 จุด (MoM) มาอยู่ที่ 91.70 จุด ทำให้สำนักงานคณะรัฐมนตรีญี่ปุ่นปรับการคาดการณ์เศรษฐกิจญี่ปุ่นลงเป็น “worsening”

- มูลค่าคำสั่งซื้อเครื่องจักร (ยกเว้นในหมวดเรือและพลังงาน) ของญี่ปุ่นของเดือนสิงหาคม 2562

ปรับตัวลดลงร้อยละ 2.4 เมื่อเปรียบเทียบกับเดือนก่อนหน้า (MoM)

สำนักงานคณะรัฐมนตรีญี่ปุ่น ได้ออกมาเปิดเผยถึงข้อมูลเกี่ยวกับ มูลค่าคำสั่งซื้อเครื่องจักร (ยกเว้นในหมวดเรือและพลังงาน) ของเดือนสิงหาคม 2562 ว่า มีมูลค่าทั้งสิ้นอยู่ที่ 875.3 พันล้านเยน ปรับตัวลดลง ร้อยละ 2.4 เมื่อเปรียบเทียบกับเดือนก่อนหน้า (MoM) โดยเป็นการปรับตัวลดลงติดต่อกันเป็นเดือนที่ 2 แล้ว และเป็นการลดลงมากกว่าที่นักวิเคราะห์ได้เคยคาดการณ์ไว้ก่อนหน้านี้ว่าจะปรับตัวลดลงที่ร้อยละ 1.8 (MoM) ทั้งนี้ มูลค่าคำสั่งซื้อเครื่องจักรจากภาคอุตสาหกรรมการผลิตนั้น ปรับตัวลดลงร้อยละ 1.0 (MoM) มาอยู่ที่ 380.2 พันล้านเยน ในส่วนของมูลค่าคำสั่งซื้อเครื่องจักรจากภาคอุตสาหกรรมที่ไม่ใช่ภาคการผลิต ก็ปรับตัวลดลงเช่นกัน โดยปรับตัวลดลงร้อยละ 8 (MoM) มาอยู่ที่ 477.3 พันล้านเยน โดยถือว่าเป็นการปรับตัวลดลงติดกันเป็นเดือนที่ 2 แล้ว เนื่องจากผลกระทบจากปัญหาของสงครามทางการค้าระหว่างสหรัฐอเมริกาและจีนที่ยังไม่มีทีท่าว่าจะหาทางคลี่คลายลง ทำให้บริษัทและผู้ประกอบการต่างพากันชะลอการลงทุน จึงเป็นสาเหตุทำให้มูลค่าคำสั่งซื้อเครื่องจักรของเดือนสิงหาคมปรับตัวลดลง